

Minskande arbetslöshet bland läkare hittills i år

Antalet ST-platser stiger också kraftigt

**Antalet arbetslösa läkare har minskat under våren 1998, visar uppgifter från både akademiker-
nas arbetslöshetskassa AEA och
Arbetsmarknadsstyrelsen AMS
som sammanställts av Läkarför-
bundet. I juli fick 117 medlemmar
ersättning från AEA, medan 600
var anmälda som arbetslösa en-
ligt AMS-statistiken.**

Av de 117 i AEA-statistiken var majoriteten – 64 – medlemmar i Sylf, medan 24 tillhörde ÖF. I övrigt avser arbetslöshetssiffrorna 12 företagsläkare, 7 distriktsläkare och 3 militärläkare, samt 7 läkare med examen från land utanför EU/EES utan svensk legitimation.

Av de arbetslösa läkarna är 51 procent kvinnor. Det kan ses i relation till att kvinnornas andel av medlemskåren är 38 procent. Antalet specialistkompetenta bland de arbetslösa läkarna var 44 (38 procent).

Sett över en längre period kan man konstatera att läkararbetslösheten nu är nere på samma nivå som första halvåret

1992. Därefter steg siffrorna för att nå toppar kring 250 AEA-ersatta läkare under åren 1994 och 1997. Som lägst var antalet arbetslösa ca 150 under de gångna sex åren.

AMS-siffrorna

Även AMS-statistiken uppvisar två toppar med nära 1 000 arbetslösanmälda läkare under de gångna åren. Under 1998 har antalet minskat från ca 800 till 600 i juli månad.

Av dessa var 293 helt arbetslösa, 86 deltidsarbetslösa samt 221 i arbetsmarknadsåtgärder såsom beredskapsarbete, ALU, AMU, arbetsplatsintroduktion etc. Av gruppen »helt arbetslösa» var 45 procent kvinnor och hälften hade utländskt medborgarskap. Främst kommer dessa läkare från Östeuropa och Asien.

Fler ST-anställningar

En glädjande tendens för de yngre läkarna är att antalet utannonserade ST-anställningar under första halvåret 1998 ökade till 527. För hela 1998 pekar detta mot en siffra på ca 1 000 ST-jobb.

Under de senaste åren har antalet ST som utannonserats i Läkartidningen och Post & Inrikes tidningar uppgått till endast ca 500–600 per helår. Sex landsting har hittills i år utannonserat fler ST än under hela 1997.

Även i vissa specialiteter kan man se en stark tillväxt, men någon slutsats om den geografiska och specialitetsvisa fördelningen är ännu svår att dra, framhåller Kerstin Johansson, statistikan-svarig vid Läkarförbundet. •

Aktuell remiss

Sveriges läkarförbund har från Socialstyrelsen fått på remiss Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot överföring av smitta vid blodtransfusion. Ärendet handläggs på förbundets utredningsavdelning av Robert Wahren. Remissvar måste vara förbundet till handa senast 23 oktober.

av alla läkare uppskattas vara anslutna till förbundet – uppräknat till 100 procent skulle antalet läkare i Sverige bli ca 29 000.

Andra antaganden

Prognosen utgår från att 925 studerande togs in till läkarutbildning 1992 och 1 045 år 1993. Därefter beräknas en antagning av 900 per år, med en genomsnittsalder på 22 år. Grundutbildningen antas ta i genomsnitt 6 år och bortfallet beräknas till 15 procent per år.

Andelen kvinnliga studerande har kontinuerligt ökat, och i rapporten antas att 50 procent av nyutskottet läkare är kvinnor.

Vidare antas att 200 läkare med utländsk examen får svensk legitimation varje år, varav 100 med utomnordisk examen stannar i Sverige och antas vara verksamma här i 30 år.

Yrkesverksamhetsgraden bland läkarna beräknas vara 95 procent. Ännu ett antagande är att ca 100 läkare per år avlider före 65 års ålder.

Resultat

Med dessa förutsättningar och med omräkning av deltid till heltid (någon arbetstidsförkortning har inte antagits) kommer arbetsgruppen fram till det resultat som redovisas i Tabell I respektive Figur 1.

Sammanfattningsvis tyder siffrorna på att Sverige kommer att ha ett läkaröverskott fram till efter år 2010. Sedan ökar pensionsavgångarna kraftigt och ett underskott uppstår. Om det temporära överskottet inte kan beredas arbete blir underskottet än mer markerat, framhålls det.

För Norden som helhet visar den sammanvägda prognosen att den beräknade läkartillgången ligger väsentligt över efterfrågan i alternativ B. I det expansiva alternativet A förutses däremot läkarbrist uppstå efter år 2010 (Figur 2). •

Tabell I. Tillgång och efterfrågan på heltidsanställda läkare i Sverige.

År	Tillgång	Efterfrågan		Överskott + Underskott –	
		Alt A	Alt B	Alt A	Alt B
1997	26 100	25 800	25 800	+ 300	+ 300
2000	27 400	26 200	26 000	+ 1 200	+ 1 400
2005	28 600	26 900	26 200	+ 1 700	+ 2 400
2010	28 100	27 500	26 500	+ 600	+ 1 600
2015	26 100	28 200	26 700	– 2 100	– 600
2020	24 700	–	–	–	–